

Snazší a rychlejší výstavba solárních a větrných elektráren. Pomohou akcelerační zóny

12.3.2025 - Veronika Krejčí, Marek Vošahlík | Ministerstvo životního prostředí ČR

Na návrh Ministerstva průmyslu a obchodu a ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem pro místní rozvoj schválila vláda zákon o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie (OZE).

Nová legislativa přináší další zjednodušení povolovacích procesů pro výstavbu solárních a větrných elektráren, zejména prostřednictvím vymezení oblastí pro urychlení využívání OZE, tzv. akceleračních zón. Díky zefektivnění schvalovacího procesu tyto zóny umožní rychlejší realizaci projektů. Vymezení oblastí bude probíhat na třech úrovních podle jejich významu a každá akcelerační zóna bude mít územní opatření, které stanoví podrobné podmínky a kritéria pro výstavbu.

„Česká republika potřebuje snižovat emise skleníkových plynů a zvyšovat svoji nezávislost na dovozu fosilních paliv. Proto musíme mimo jiné rozvíjet využití obnovitelných zdrojů energie. Akcelerační oblasti řeší potenciální střety výstavby obnovitelných zdrojů s ochranou přírody, kulturních památek, bezpečností státu, dopravní, energetické nebo telekomunikační infrastruktury. A to ještě před tím, než se firmy a obce dohodnou na umístění větrných nebo solárních elektráren v konkrétním místě. Ministerstvo životního prostředí v souvislosti se zákonem také finalizuje konkrétní mapové podklady, na jejichž základě pak kraje a obce mohou vymezit na svém území samotné akcelerační zóny,“ uvádí **ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL)**.

„Jde o důležitý krok k posílení energetické bezpečnosti a k plnění našich klimatických závazků. Vznik akceleračních oblastí umožní rychlejší rozvoj obnovitelných zdrojů a poskytne stabilní podmínky pro investory. Půjde o lokality, které mají vysoký potenciál generovat elektřinu s minimálním negativním dopadem na životní prostředí. Díky tomu budeme mít více energie z obnovitelných zdrojů a můžeme tak přispět ke snížení výdajů za elektřinu pro české domácnosti a firmy,“ říká **ministr průmyslu a obchodu Lukáš Vlček (STAN)** s tím, že na vytipování těchto zón a přípravě konkrétních projektů budou spolupracovat státní orgány, místní samosprávy a místní veřejnost.

Hlavní novinkou zákona je zavedení akceleračních oblastí, ve kterých budou projekty fotovoltaických a větrných elektráren schvalovány ve zjednodušeném režimu. V těchto zónách nebudou projekty splňující podmínky směrnice o podpoře využívání obnovitelných zdrojů energie mimo jiné podléhat posouzení vlivu na životní prostředí (EIA), což významně urychlí celý proces. Neznamená to ale, že budou projekty schvalovány automaticky. Potenciální dopady větrných a solárních elektráren se budou posuzovat už ve fázi vymezování akceleračních oblastí na základě požadavků na ochranu jiných veřejných zájmů, dále na základě biologického posouzení a komplexního hodnocení vlivů návrhů akceleračních oblastí na životní prostředí (tzv. SEA). V akceleračních oblastech bude možné povolovat nejen nové výrobní elektřiny, ale i související infrastrukturu, například připojení k distribuční a přenosové soustavě, systémy pro ukládání energie, dopravní a technickou infrastrukturu či opatření ke zmírnění dopadů na území, jako jsou hlukové bariéry.

Vymezení akceleračních oblastí bude probíhat na třech úrovních – místní význam bude stanoven v územních plánech obcí, nadmístní význam v zásadách územního rozvoje krajů a celostátní význam v územním rozvojovém plánu. Návrh legislativy určuje další úkoly pro jednotlivé subjekty, včetně

gesčních resortů, tedy Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo pro místní rozvoj.

„Vymezení oblasti v územních plánech, zásadách územního rozvoje a územním rozvojovém plánu bude znamenat, že se jedná i o plochu vhodnou pro výstavbu projektů pro využívání OZE, kde budou platit zjednodušující postupy při povolování výroben energie z OZE stavebním úřadem. Zároveň zákon u menších projektů fotovoltaických elektráren do 100kW stanoví nepřekročitelné lhůty pro povolení těchto projektů. Po jejich uplynutí se budou považovat za povolené. Tím jenom podtrhujeme důležitost rozvoje šetrných zdrojů energie pro Česko jak z pohledu životního prostředí, tak z pohledu cesty k větší energetické nezávislosti,“ doplnil **ministr pro místní rozvoj Petr Kulhánec (za STAN)**.

Výrobce elektřiny provozující větrnou elektrárnu bude platit poplatek 50 korun/MWh, ze kterého získá místní obec 98 % a zbytek správce, tedy například obecní úřad s rozšířenou působností. Tento poplatek byl stanoven na základě předpokládané doby využití elektrárny 2250 hodin za rok a částky 100 000 korun za instalovanou MW. Hlavním cílem je motivovat investory k výstavbě větrných elektráren v místech s vyšší větrností, což povede k maximalizaci využití instalovaného výkonu. Poplatek také posílí spolupráci mezi investory a místními obcemi. *„Dokončení legislativního nastavení zkrácení povolovacího procesu potřebujeme pro všechny obnovitelné zdroje, vládou schválený poplatek z elektřiny z větrných elektráren je vhodný nástroj pro větší zapojení místních, více elektřiny z větru a využívání větrnějších míst,“* uvedl **předseda Komory OZE Štěpán Chalupa**.

Nový zákon zajišťuje transpozici revidované směrnice o podpoře využívání obnovitelných zdrojů schválené v roce 2023. Česká republika zároveň svými již zavedenými opatřeními a dalšími opatřeními, která připravuje v oblasti zjednodušení povolovacích procesů pro OZE, patří v tomto k nejaktivnějším členským státům EU a je dávana Evropskou komisí za příklad dobré praxe pro ostatní státy.

Veronika Krejčí & Tiskové oddělení MŽP tel.: 267 122 835 nebo 267 122 058 e-mail: tiskove@mzp.gov.cz

Marek Vošahlík, tiskový mluvčí MPO tel.: 702 159 870 e-mail: marek.vosahlik@mpo.gov.cz

https://www.mzp.cz/cz/news_20250312_Snazsi-a-rychlejsi-vystavba-solarnich-a-vetrnych-elektraren-Pomohou-akceleracni-zony